

Jeu de Boulesclub Zoetermeer
Opricht: 6 maart 1978
Uitgave: juni 2020, 3e jaargang nummer 3

Onthulling aandenken/bord: Opening boulodrome van Jeu de Boulesclub Zoetermeer door burgemeester CH. B. Aptroot d.d. 16 maart 2019.

'Met dank aan ...

... & vele anderen'

Mon Plaisir, jaargang 3, juni 2020 nr. 3

Bestuur

Voorzitter

Annemiek de Vos- Rouweler – tel. 079 – 3425017
e-mail: voorzitter@jbczoetermeer.nl

Secretaris

Ineke Buijtenorp-de Wilde – tel. 079 - 3617476
e-mail: secretaris@jbczoetermeer.nl

Penningmeester

Bernard van Bilsen – tel. 079 - 3421811
e-mail: penningmeester@jbczoetermeer.nl

Bestuurslid kantinezaken/coördinator vrijwilligers

(vacant)
e-mail: vrijwilligers@jbczoetermeer.nl

Bestuurslid wedstrijd zaken

Theo van der Tak – tel. 06-14893691
e-mail: wedcom@jbczoetermeer.nl

Bestuurslid onderhoud zaken

Aad Hooijmans - tel.: 079 - 3413997
e-mail: onderhoud@jbczoetermeer.nl

Afdelingen

Wedstrijd zaken

Peter de Vos – tel. 079 - 3425017
Theo van der Tak – tel. 06-14893691
Kitty van Popering – tel. 079 - 3165765
Mariëtte Jansen – tel. 06-5152520
e-mail: wedcom@jbczoetermeer.nl

Onderhoud zaken

Henk Akkermans – tel. 079 – 3416662 / 06-12701699
Karel den Heijer – tel. 079 – 3162173
Joop Koens – tel. 079 – 3313822 / 06-29139924

Ledenadministratie en contributie

Nico Thoen – tel. 079 - 3479773 / 06-15237959
Ruud van Bodegraven – tel. 079 – 3165119 / 06-38505466
e-mail: ledenadministratie@jbczoetermeer.nl
Contributiebetalingen
ING bank: NL97 INGB 0004 415363
• Contributie inclusief bondsbijdrage € 117,00
• Pupillen (t/m 11 jaar) incl. J-licentie € 34,90
• Jeugd (12-17 jr.) incl. J-licentie € 58,50
• Inschrijfgeld € 7,50
• Donateurs per jaar minimaal € 25,00

Kleding

Hanny Beekhuizen – tel. 06 - 17278378
hanny.beekhuizen@ziggo.nl

Kantinezaken en gebruik accommodatie

e-mail: kantinezaken@jbczoetermeer.nl

Jeugdzaken

Frans Roos – tel. 079 - 3426824
e-mail: jeugdcommissie@jbczoetermeer.nl

Lief en Leed

Diny Noijens – tel. 06-15907778
Anneke van Graafeiland – tel. 079 - 3315821
e-mail: liefenleed@jbczoetermeer.nl

PR

Frans Roos (pers) – tel. 079 – 3426824
e-mail: pr@jbczoetermeer.nl

Redactie Mon Plaisir

Rosemarie Bersma
Ton Kant – tel. 079 - 3415538
Frans Roos – tel. 079 - 3426824
e-mail: redactie@jbczoetermeer.nl

Website: www.jbczoetermeer.nl

Hans de Jong – tel. 079 - 3423983
e-mail: webmaster@jbczoetermeer.nl

JBCZ Evenementen/gebruik accommodatie

Tiny Scheermeijer – tel: 079 - 3415622
e-mail: evenementen@jbczoetermeer.nl

Acquisitie

Yvonne Lavigne – tel. 079 – 3510778
Joop Scheermeijer – tel. 079 – 3415622 / 06-47591169
e-mail: acquisitie@jbczoetermeer.nl

Kantine en Boulesbanen

Dr. J.W. Paltelaan 105
2712 PT Zoetermeer
tel. 079 - 3166680
Het verenigingsnummer van JBC Zoetermeer is 6002. Het inschrijvingsnummer bij de Kamer van Koophandel is 40412134.

Openingstijden:

dinsdag: 19.00 - 23.00 uur
18.30 - 19.30 uur (training Frans Roos)
uitgooien – 19.30 uur
woensdag: 10.00 - 16.00 uur
uitgooien – 10.30 en 13.00 uur
donderdag: 19.00 - 23.00 uur
uitgooien – 19.30 uur
zaterdag: 10.00 - 16.00 uur
uitgooien – 10.30 en 13.00 uur

VAN HET BESTUUR

Beste leden,

Iedereen is inmiddels van het goede nieuws op de hoogte, we zijn weer open en daar zijn we heel erg blij om. Na het verlossende bericht van Minister-president Rutte mocht op 1 juli ons bouldrome en terras weer open en kunnen we bij slecht weer ook weer binnenspelen.

Vanuit de gemeente Zoetermeer is er ook toestemming. We mogen zelfs om de 1,5 meter te kunnen waarborgen tijdelijk ons terras uitbreiden met zitplaatsen naast de banen onder de bomen. In verband met de drank- en horecawet die geldt voor ons nieuwe bouldrome was dit niet meer toegestaan.

Op 1 juli zijn we begonnen met het onthullen van een mooi bord (ontwerp Jan van Rooij en gefabriceerd door @sign) als aandenken aan de opening van ons nieuwe bouldrome. De projectadviesgroep nieuwbouw heeft vorig jaar een aantal leden die heel veel hebben betekend/gedaan voor de nieuwbouw voorgedragen bij het bestuur. Het bestuur heeft deze leden tijdens de opening in het zonnetje gezet en er werd nog een aandenken aan de vrijwilligers van de nieuwbouw beloofd. Dit aandenken/bord zou tijdens de geplande ALV van afgelopen maart worden onthuld. We hoeven niet uit te leggen waarom dit niet doorging. Het bord hing al een tijdje in het bouldrome te wachten op onthulling. We wilden niet langer wachten op de volgende ALV, daarom werd afgelopen 1 juli het bord door Ab Boes en Gerard Langereë onthuld onder applaus en toezien oog van meerdere leden.

Nu we weer mogen spelen/boulen zullen we ons allemaal begrijpelijkerwijs moeten houden aan een aantal regels die zijn opgesteld voor de veiligheid van iedereen en verplicht vanuit de protocollen van de gemeente Zoetermeer en NOC*NSF. De regels zijn te lezen in de corona update van 29 juni en op verschillende plekken in het bouldrome. Het is even wennen aan alle regels, niet meer zonder uw handen te

ontsmetten het bouldrome binnen gaan, een looprichting volgen, toilet voor en na gebruik schoonmaken, op afstand bestellen bij de bar, op rekening bestellen enz. Belangrijk om te weten is dat de corona coördinator voorlopig blijft. De corona coördinator is niet zoals sommige leden denken een BOA, maar een vrijwilliger van onze club. Deze vrijwilliger probeert voor de veiligheid/gezondheid van al onze leden te zorgen door het in de gaten houden van het naleven van de regels. Wij hopen dan ook dat u dit respecteert en begrijpt dat als u wordt aangesproken door de coördinator dit ook voor uw eigen veiligheid/gezondheid is. Zorg ook voor uw eigen veiligheid en die van alle leden, volg de regels op en maak anderen er ook bewust van, help elkaar om te wennen aan de regels.

We zijn eerst weer 'gewoon' open op de normale openingstijden, we zullen kijken hoe dit verloopt. Aan de hand van het verloop in de maand juli gaan we beslissen of we in augustus het een en ander kunnen gaan uitbreiden. Bijvoorbeeld keuken open, toernooi/competitie organiseren. Dit zullen we te zijner tijd met jullie communiceren.

Samen moeten we de club weer in beweging krijgen en staande houden, er zijn leden die (begrijpelijk) nog niet weer aan het boulen zijn en dus ook nog geen vrijwilligers taken uitvoeren. Ik wil dus graag een beroep doen op alle leden die alweer aan het boulen zijn om een van de taken van deze vrijwilligers over te nemen. Wij zullen bij gaten in de verschillende plannings leden benaderen om deze gaten op te vullen. Wij hopen op deze manier met z'n allen weer het gevoel terug te krijgen in de vereniging. Het gevoel van vriendschap, saamhorigheid, vrolijkheid en samen zijn, het gevoel dat we allemaal zo lang hebben moeten missen.

Blijf allemaal gezond en dan zien we elkaar hopelijk snel weer op de club.

Met Vriendelijke groeten
Namens het bestuur
Annemiek de Vos
Voorzitter

VEILIGHEIDSVOORSCHRIFTEN

COVID-19 (CORONA)

1 JULI 2020

Voorzitter Annemiek de Vos had het aangekondigd in de corona update van 29 juni, de onthulling aandenken/bord. Plus minus vijftwintig leden waren getuigen nadat ze bij aankomst bij corona coördinator René Beekhuizen hun namen op de aanwezigheidslijst hadden genoteerd en handen gedesinfecteerd. Annemiek blikte terug op de periode waarin vele leden hun handen uit de mouwen hadden gestoken (en leden die financieel ondersteunden – redactie). Na de onthulling werd er 'uitgegooid' (geloot). NB rekening houdend met de anderhalve meter: enkel je eigen boules oprapen en met je eigen butje uitgooien. (In de kantine worden de ramen opengezet, zo ook de ramen in de wand kantine/speelzaal, om de ventilatie te bevorderen). Hanny Beekhuizen werd de eerste corona barmedewerkster die alle leden voorzag van een gratis consumptie, aangeboden door het bestuur.

VAN DE REDACTIE

Wie had kunnen bevroeden dat we in deze pandemie na vier maanden elkaar weer kunnen ontmoeten en onze sport weer beoefenen, weliswaar met inachtneming van de nieuwe gezondheidsregels.

De redactie heeft geen berichten vernomen van coronaslachtoffers onder onze leden. En zo het nu lijkt, in beperkte mate onder familieleden, vrienden en goede kennissen. Die zijn er dus wel, maar het lijkt ze goed te gaan. Sterkte! Dit is natuurlijk goed nieuw dat de redactie met onze leden wil delen.

Er zijn wat pondjes bijgekomen, we zijn iets grijzer geworden en een aantal mannelijke leden hebben opeens een stoppelbaardje.

Er gebeurde in deze periode ook hele mooie dingen. In ons vorig nummer hebben we dat ook onder de aandacht gebracht. Onze voorzitter (met Jip en Peter) bezocht alle leden met orchidee en ging met ze in gesprek, of ze nog gezond waren en hoe ze zich voelden.

In dit nummer laten we zien hoe de verjaardag werd gevierd van Els van Bilsen. Hier werd geschiedenis gemaakt; over hoe wij als vereniging met elkaar omgaan.

Een projectgroep uit Zoetermeer, zoekt naar de ziel van Zoetermeer. Het zou nalatigheid zijn wanneer ze ons niet ontdekken in die zoektocht.

Het is tijd om elkaar weer op te zoeken.

Oproep

Mon Plaisir is er VOOR en DOOR de leden. Een ieder wordt uitgenodigd (als het even kan) een bijdrage te leveren wat hen bezig houdt in de club.

Van het bestuur	3
1 juli 2020	4
Van de redactie	4
Buitenlampen	5
Hoedje af voor ... Lien van Denderen	6
JBC Zoetermeer in coronatijd	6
Els van Bilsen 75 jaar	8
Jeu de boules bijbel	10
Pierre Alavie – In coronatijd	12

BUITENLAMPEN

Foto: Gerard Langeree.

Er moest licht komen in de vakken 3, 4 en 5 en dat was tevens een prioriteit voor het nieuwe seizoen 2020.

Gerard Langeree had in "Mon Plaisir" 2 al een klein stukje weergegeven waar we bezig zijn met het plaatsen van een van de lantaarnpalen, en ook voorzien van een stukje tekst. Nog bedankt Gerard.

In het begin zijn er verschillende offertes aangevraagd waaruit het al snel duidelijk was dat de kosten veel te hoog werden. Er moest verder gekeken worden.

Om enig inzicht te krijgen over het materiaal wat geschikt is voor Jeu de boules velden ben ik bij verschillende verenigingen wezen praten en kijken, en dan niet alleen voor verlichting, ik was er toch en natuurlijk ook naar het ventilatie systeem in de hal en kantine. Jammer genoeg viel dat een klein beetje tegen, er werd nog veel gebruik gemaakt van oude verlichting met gloeilampen.

Uiteindelijk kwam ik bij een leverancier terecht die speciaal Jeu de boules velden voorziet van verlichting en daar heb ik de informatie gekregen die ik nodig had.

Daarna was het een kwestie van zoeken naar een leverancier van lantaarnpalen en lampen. Bij het afzoeken van de markt kwam ik bij een bedrijf uit die lantaarnpalen kon leveren met een lichte beschadiging.

Maar alvorens tot koop over te gaan wilde ik deze palen wel eerst zien, ik had geen behoefte om een kat in de zak te kopen.

Gelukkig waren het mooie palen waar ik geen beschadigingen op kon vinden. Vervolgens heb ik bij dit bedrijf om een offerte gevraagd inclusief lampen, beugels en zekeringkasten.

Online nog even gewinkeld en enkele meters grondkabel en bevestigingsmaterialen in huis gehaald en vervolgens Joop om hulp gevraagd voor het bevestigen van de lampen aan de palen.

Wat betreft de lampen geef ik alleen wat gegevens door en ga er verder geen technische omschrijving voor geven. 200 Watt ledverlichting komt overeen met 20.000 lumen, licht kleur wordt aangegeven met 6000 Kelvin.

Ben er vanuit gegaan voldoende in huis te hebben om het zonder extra materieel wel aan te kunnen.

9 Maart was de dag dat de palen de grond in zouden gaan. Hierbij werd ik geholpen door Gerrit Ouwerkerk, Piet Boeve, Theo van der Tak, Joop Koens, Bernard van Bielsen en Theo Remmerswaal.

Jammer genoeg het ging niet zonder extra materieel, dus snel nog even wat regelen via Bernard, en gelukkig konden de palen 's middags alsnog de grond in. Joop Koens heeft al het elektrische gedeelte verzorgd en de lampen zagen er 's avonds bij het testen fantastisch uit. Helaas heb ik nog geen foto's waarbij de lampen branden en er leden aan het spelen zijn.

Aad Hooijmans

Het EK Petanque 2022 in 's-Hertogenbosch staan van 13 tot en met 17 juli 2022 op de kalender.

HOEDJE AF VOOR..... LIEN VAN DENDEREN

Deze keer staat een vrouw in de belangstelling waarvan je best kunt zeggen dat ze 'stoer' is: Lien van Denderen! Als jonge bloem trouwde ze op 20- jarige leeftijd met Henk en samen emigreerden ze naar Australië en pionierden er daar behoorlijk op los. Ze woonden in huizen zonder gas, licht en water, een bestaan van hard werken en doorzetten dat letterlijk met de voeten in de klei werd opgebouwd; een leven waarvan in vele opzichten veel is geleerd.

Op 50- jarige leeftijd is Lien weer terug in ons land en in 1985 lid geworden van JBC. Lien is dus eigenlijk 'een oud gediende' van de club, een vrouw van het eerste uur! Vandaar dat ze nog steeds mooie verhalen kan vertellen over de tijd dat de club nog begon op het koolasveldje bij de Meervogels. Na die beginjaren kocht Lien met één van haar kinderen een zomerhuisje in Noordwijk dat zo beviel dat het werd verbouwd; uiteindelijk had ze het er zo naar haar zin dat ze er permanent is blijven wonen. Later in 2002 kwam ze op een dag op bezoek in Zoetermeer, ging uiteraard weer langs JBC en (het voelde weer net als toen) werd in december van dat jaar weer enthousiast lid. Veel vrijwilligerswerk werd gedaan waarbij zij zich zeer verdienstelijk heeft gemaakt met schoonmaken en het draaien van bardiensten. Lien volgde daarvoor een speciale cursus en lette er vooral op dat de toenmalige

leden ook weer 'netjes' naar huis gingen. (NB/redactie: uit ervaring kan worden gemeld, dat de rol van Lien van heel groot belang was .....).

Lien kende in de afgelopen periode een verdrietige tijd met het overlijden van haar zoon en man Henk. Toch zette ze door en leefde voort in de woorden van haar man, die zei altijd als het soms tegen zat 'schouder naar achter en borst vooruit!'. En dat doet ze!, ze stapt zelfverzekerd door het leven en woont inmiddels al 6 jaar in een fraai woonzorgcomplex in Noordwijk, vlakbij het strand en de duinen waar ze met hond(je) Bobby veel van geniet.

En het boulen? Het hele jaar door onderneemt Lien (inmiddels 85 jaar!) op woensdag de reis van Noordwijk naar Zoetermeer met de auto (en Bobby) om haar wekelijkse spelletje bij de club te spelen. Ook dat vind ik stoer en neem daar uit respect mijn hoedje voor af! Lien laat weten dat ze zich 'thuis' voelt bij JBC en hoopt nog vele gezellige jaren bij ons te komen. Ik ben het helemaal met haar eens!

Ton Kant

JBC ZOETERMEER IN CORONATIJD (voor 1 juli)

8 juni 2020 – 'Aan het openstellen van ons boulodrome zijn een aantal regels verbonden. Een van deze regels is een corona coördinator die niet meespeelt. Dit is een lid van onze vereniging en herkenbaar aan het gele hesje. Deze coördinator zal o.a. instructies geven voor het gebruik van het toilet in het boulodrome, letten op de 1,5 m afstand tijdens het spelen, maximaal 4 spelers in een vak en erop toezien dat iedereen zich aan alle regels houdt. (Op hoge boetes zitten wij niet te wachten.) Bij slecht weer is de coördinator niet verplicht om te komen, het boulodrome zal dan niet open zijn voor toilet gebruik. Het boulodrome mag bij slecht weer ook niet gebruikt worden om te schuilen, helaas.'

ELS VAN BILSEN 75 JAAR

Door Frans Roos

Zoetermeer, 17 juni 2020

In 2013 werd Els van Bilsen lid van JBC Zoetermeer. Al gauw vernamen we via via dat ze een fanatieke tennisster was, dat zou kunnen impliceren dat ze ook een fanatieke boulder zou worden. En dat gebeurde dan ook. Maar wel met de kanttekening, niet ten koste van alles. Echte fanatieke sporters zijn doorgaans niet direct hele sociale leden in de sport die ze uitoefenen. Els bewees het tegendeel.

Ze werd een geweldige vrijwilligster, en nog. In 2017 nam zij de coördinatie over van Fibolu, onze fietsclub die al zeven jaar floreert. Els gaf het een ander gezicht, waar een aantal leden, tot voor kort, veel plezier aan beleefden.

Eigenlijk is haar beste actie, dat ze Bernard heeft kunnen overhalen om lid van onze club te worden. Bernard had genoeg hobbies / activiteiten, maar de club mag haar dankbaar zijn.

Voor Bernard geldt hetzelfde, hij is een fanatieke sporter, maar daarnaast een groot verenigingsman. Zijn functioneren als bestuurslid is daar het bewijs van. Maar dit terzijde want het gaat over Els.

Vandaag viert Els haar 75 jaar. De coronatijd zou deze dag kunnen overschaduwen. In haar geval gaat dit niet gebeuren, en terecht.

Om precies 10 uur stond het Kant en Klaar Koor op haar stoep en bracht een aubade aan Els. Een **aubade** (uit het Frans: aube = morgen) is een rituele opvoering van een muziek- of zangstuk, die plaatsvindt in de morgen. Voor een Aubade is kenmerkend dat de uitvoering in het openbaar gebeurt, in de openlucht.

I.v.m. de Corona wilde Els aanvankelijk haar verjaardag helemaal niet vieren; met al die maatregelen komt er toch niemand, dacht ze. Het tegendeel was waar, de nachtegaaltjes van Fibolu dachten er anders over en zongen haar met luide stem toe.

▲ Henk en Anne Martine Reesink maken een jeu-de-boulesboek.
©OTO WILLIAMHOOGTEYLING

Anne Martine en Henk schrijven **JEU-DE-BOULES BIJBEL**

Henk Reesink uit Culemborg staat in Frankrijk al decennia bekend als 'fou de boule', die Hollandse boule-gek. Niet vreemd, als je nagaat hoeveel hij weet van wat in de vorige eeuw dé Franse nationale sport was.

Bram Van Schaik 23-06-20

Na zijn eerste, ook in Franse vertaling verschenen naslagwerk over het fenomeen, verschijnt van hem en echtgenote Anne Martine binnenkort een nieuw standaardwerk: *Jeu de Boules, documenten door de eeuwen*.

„Het is een afwijking“, geeft Henk Reesink (72) ruiterlijk toe, als hij praat over zijn passie voor het spelletje dat iedereen kent, maar waarvan weinigen weten dat het uit de middeleeuwen stamt. „Na al die jaren is het ook niet meer te verhelpen.“ Naast speler en kenner is de voormalige aardrijkskundedocent fanatiek verzamelaar, hoewel dat laatste terugloopt. Van de duizend verschillende boules die ooit verspreid door huize Reesink lagen, zijn er vierhonderd achtergebleven.

Onder de indruk

„Onze kinderen vinden deze passie best leuk, maar duizend was wel wat veel. Daarom heb ik

de afgelopen jaren een groot deel geschonken aan een museum in Frankrijk.“ Naast de boules, voornamelijk uit de periode 1850-1930, telde de verzameling op zijn hoogtepunt zo'n tweehonderd boeken, duizend kaarten, foto's en gravures en een flinke hoeveelheid fanny's (zie kader). „De Fransen snappen vaak niet dat een Nederlands echtpaar in staat is zoveel te verzamelen“, is zijn ervaring, „Zowel over de varianten van jeu de boules als over vele andere facetten. Zo iets is daar nooit vertoond.“

De Fransen snappen vaak niet dat een Nederlands echtpaar in staat is zoveel te verzamelen

In 1969 maakten ze kennis met het spel. „Drie Fransen wilden spelen, maar kwamen iemand tekort en vroegen of ik kon invallen. Ik had niet eens boules, maar dat was geen probleem. Tijdens het spelen raakte ik zó onder de indruk van wat ik meemaakte dat ik de volgende dag weer ging. Het is namelijk een prachtige sport die op alle niveaus wordt beoefend en die mensen bij elkaar brengt.“

Hij is de enige van het stel dat speelt. „Ik ben al gestopt toen de kinderen klein waren“, legt Anne Martine Reesink-Buijtenhuis (70) uit. „Wedstrijden duren vaak uren en dat gaat niet met kinderen die voortdurend je aandacht vragen.“

Boze pastoor

Zijn eerste boules waren antieke 'boules cloutées', bollen van buxushout met spijkers, eentje met ronde en de andere met vierkante koppen. „Het was het begin, vanaf dat moment ben ik niet meer gestopt met verzamelen. Boules met andere spijkers, groter, mooier. En dan wil je ook literatuur hebben, ga je kenners door heel Frankrijk benaderen want er zijn vele regionale varianten. Via Marseille kom je in Lyon en dan zijn er opeens mensen die in Parijs voor je gaan zoeken.“

Ook Anne Martine liet zich niet onbetuigd, soms onbedoeld. „Ik ben dol op kathedralen en als ik er een wil bezoeken, sjokt Henk wel achter me aan. Tot hij me een keer aanstootte en naar boven wees: op een gebrandschilderd raam was een afbeelding van kinderen die met boules speelden. Dat raam moest natuurlijk op de foto en Henk ging op een zetel staan. Ik heb er nog netjes een sjaal opgelegd, maar al snel kwam een boze pastoor vertellen dat zo iets niet kon, zeker niet vanaf de zetel van de bisschop.“

Oude mannetjes

Met alle kennis op zak stoorden ze zich geregeld aan de geringschattende toon waarop Nederlanders over hun passie spraken. „Ze kennen vaak alleen het beeld van oude mannetjes op pleintjes. Niet gek, in de vakantie zie je overdag alleen de ouderen, de rest werkt gewoon. Pas 's avonds, als de toeristen eten en pimpelen, ontmoeten de kampioenen elkaar. Het is een eeuwenoude traditie. Rond 1900 was het dé nationale sport met alleen al in Lyon en omgeving honderdduizenden beoefenaars.”

Vrouwelijke spelers tijdens de belle époque.

Pas 's avonds, als de toeristen eten en pimpelen, ontmoeten de kampioenen elkaar

In 1994 verscheen zijn eerste boek. *Jeu de Boules, Geschiedenis, Spelregels, Tactiek* en werd een onverwacht succes met 10.000 verkochte exemplaren. Het stel liep toen al met het plan voor een groter boek, maar toch zat geen uitgever te wachten op hun gedroomde 'jeu-de-boulesbijbel'. Dus maakten ze er een familieproject van: Henk als kenner, Anne Martine, toen nog docent Frans, als schrijver (en vertaler) en dochter Tamara als vormgever. *Jeu de Boules, een document voor de liefhebber* dat in 2002 verscheen, werd drie jaar later enthousiast ontvangen in een Franse vertaling. De minister van Cultuur liep er – ook letterlijk – mee weg.

Vervolg

Vijftien jaar later ligt er een vervolg, door hetzelfde team en wederom in eigen beheer. „We

kregen geregeld de vraag, ook vanuit Frankrijk, en hebben sinds het vorige deel nog zoveel extra informatie gevonden. Zoals miniaturen uit de middeleeuwen, een jeu-de-boulesbaan in een kasteel, het museum La Piscine in Roubaix, jeu de boules tijdens de twee wereldoorlogen en de maffia van het petanque. Ach, ik vind het leuk mensen blij te maken.” Anne Martine: „Hij is en blijft docent, hè.”

Petanque is de 'jongste' telg van de omvangrijke familie van jeu de boules en is omstreeks 1910 in de omgeving van Marseille ontstaan uit jeu provençal. Dit laatste wordt nog steeds beoefend in de Provence en heeft afwijkende regels. Enkele andere in Frankrijk voorkomende spelsoorten zijn sport boules en boule de fort. Reesink: „In Nederland spelen we petanque en de Nederlandse Jeu de Boules Bond zou dus gewoon Petanque Bond moeten heten, maar daar willen ze niet aan.”

De billen van Fanny

Voor iedere boulespeler is 'Fanny' een begrip: een afbeelding van een gedeeltelijk of geheel naakte dame die de kijker wulps haar pronte, blote billen toekert. Fanny, in cafés meestentijds preuts achter een houten paneeltje of gordijntje verstopt, staat voor de ultieme nederlaag. Als een speler puntloos verliest (13-0) is het gebruik om de billen van Fanny te kussen. Het ritueel stamt uit begin vorige eeuw en het beeld is gemodelleerd naar Fanny Dubriand, die echt heeft bestaan.

Het boek (192 pagina's) kost voor leden van de NJBB 17,50 euro (exclusief verzendkosten) en is te bestellen via Frans Roos – roses@wish.net

In coronatijd
(16 juni 2020)

*Waar ik toch nog even stil bij wil staan,
er wordt weer gerookt op de baan.
Voor de anderhalve meter een zegen,
willen we dit virus overleven.*

*Ook het niet gebruiken van deodorant
is voor onze gezondheid interessant.
Flink wat knoflook helpt ook goed mee –
we kunnen weer spelen 'allee, allee.'*

Pierre Alavie

